

KREDITILSYNET

The Financial Supervisory Authority of Norway

FMA

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET	
21. JAN. 2004.	
Saksnr.	01, 2519-77
Arkivnr.	412.24

Vår ref.:
2001/5941 ANY

Arkivnr.:
540.12

Deres ref.:
01/2519 FM PØE

Dato:
20. januar 2004

Høring - utkast til forskrift om fripoliseregister

Kredittilsynet viser til Finansdepartementets høringsbrev av 19. november 2003 vedlagt rapport med utkast til forskrift om et fripoliseregister.

Rapporten er utarbeidet av en arbeidsgruppe med representanter fra Finansdepartementet og Kredittilsynet. Arbeidsgruppen har utredet bestemmelser om sentral registrering av pensjonsrettigheter etter at medlemskapet i skattefavorede pensjonsordninger etter lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (lov om foretakspensjon) og lov av 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) har opphørt. Registeret foreslås kalt Fripoliseregisteret.

Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på behovet for et register over fripoliser utstedt fra tjenstepensjonsordningene i privat sektor, og om merknader til arbeidsgruppens utkast til bestemmelser om et slikt register. Det bes videre om synspunkter på om rettigheter fra offentlige tjenstepensjonsordninger bør inkluderes i et eventuelt fripoliseregister, hvilke opplysninger om slike rettigheter som i tilfelle bør registreres og om et fripoliseregister som omfatter offentlige tjenstepensjonsordninger bør organiseres noe annerledes enn et register som utelukkende omfatter fripoliser utstedt fra private tjenstepensjonsordninger.

Kredittilsynets merknader til de nevnte spørsmål følger nedenfor.

Vurdering av behovet for opprettelse av et register over fripoliser

Som det fremgår av arbeidsgruppens rapport mottar den enkelte fripoliseinnehaver i dag den samme informasjon som et eventuelt fripoliseregister vil inneholde, i form av den årlige kontoutskrift som private pensjonsinretninger plikter å sende ut. Da det etter arbeidsgruppens forslag er den pensjonsinretning som forvalter fripolisen som også leverer

KREDITILSYNET

Postadresse:
Postboks 100 Bryn
0611 OSLO

Besøksadresse:
Østensjøveien 43
0667 OSLO

Telefon: 22 93 98 00
Telefax: 22 63 02 26
Org.nr: 840747 972

E-post: post@kredittilsynet.no
URL: www.kredittilsynet.no

informasjon til registeret, vil registeret ikke kunne inneholde mer informasjon om den enkelte fripolise enn det som allerede er registrert i pensjonsinnretningen. Fripoliseregisteret vil følgelig ikke øke den enkelte fripoliseinnehavers kunnskap om opptjente pensjonsrettigheter i ulike arbeidsforhold, forutsatt at vedkommende oppbevarer den informasjon de årlig mottar fra pensjonsinnretningen. Etter Kredittilsynets vurdering vil opprettelsen av et fripolise-register derfor bare være av begrenset nytte for den enkelte registrerte rettighetshaver.

Et eventuelt fripoliseregister vil imidlertid kunne være til nytte for andre pensjonsberettigede, som ektefeller og barn. Dersom det opprettes et sentralt fripoliseregister vil disse kunne få avklart sine rettigheter ved å henvende seg direkte til registeret, i stedet for som i dag å måtte henvende seg til hver enkelt pensjonsinnretning. Kredittilsynet er imidlertid av den oppfatning at et slikt felles register likevel ikke vil ha vesentlig nytte, da det i dag kun er et begrenset antall pensjonsinnretninger som forvalter fripoliser. Som det fremgår av arbeidsgruppens rapport har de private pensjonskasser med få unntak en overføringsavtale (også kalt utløsningsavtale) med et livsforsikringsselskap, samtidig som antall livsforsikringsselskaper med virksomhet innen privat, skattebegunstig tjenestepensjonsforsikring nå er redusert til fire. Således er det kun et begrenset antall pensjonsinnretninger som i tilfelle må kontaktes. Videre vil etterlattepensjonister ikke ha krav på innsyn i flere opplysninger i et eventuelt fripoliseregister enn de opplysninger de får ved å henvende seg direkte til pensjonsinnretningene i dag.

Et av formålene med å opprette et fripoliseregister er å gi grunnlag for utarbeiding av statistikk og annet forskningsarbeid. Kredittilsynet er enig i at et register vil kunne ha en viss nytteverdi for slike formål, mens anser likevel ikke at dette utgjør noe tungtveiende argument for opprettelse av et nytt fripoliseregister.

På bakgrunn av det ovennevnte foreligger det etter Kredittilsynets vurdering kun et begrenset behov for opprettelse av et register over fripoliser utstedt fra tjenestepensjonsordningene i privat sektor. Kredittilsynet er av den oppfatning at den begrensede nytte ved et register ikke forsvarer kostnadene som vil påløpe ved etablering og drift av registeret. Etter arbeidsgruppens forslag vil registeret måtte finansieres ved innbetaling fra pensjonsinnretningene. Dette innebærer at det i siste instans er forsikringstakerne som vil måtte finansiere registeret. Ettersom fripoliseinnehaverne etter forslaget skal kunne benytte registeret vederlagsfritt, vil kostnadene måtte fordeles over pensjonsinnretningenes samlede virksomhet innen tjenestepensjon, noe som igjen vil svekke pensjonsordningenes økonomi. Skal kostnadene dekkes av fripolisebestanden selv, vil de relativt sett bli urimelig høye ut fra den begrensede nyttefunksjon registeret vil ha for den enkelte fripoliseinnehaver.

Nærmere om offentlige tjenestepensjonsordninger

Som det fremgår av arbeidsgruppens rapport vil et fripoliseregister som bare omfatter private tjenestepensjonsordninger ikke kunne gi et fullstendig bilde av de registrertes pensjonsrettigheter. Uten at de offentlige tjenestepensjonsordningene blir inkludert, vil ikke formålet med fripoliseregister som først og fremst er å øke oversiktligheten over og lette tilgangen til informasjon om pensjonsrettigheter kunne bli oppfylt. Tilsvarende vil det være av betydning å

inkludere de offentlige ordningene for at grunnlaget for statistikk og annet forskningsarbeid skal bli best mulig.

Dersom de offentlige tjenstepensjonsordninger blir inkludert i det eventuelle registeret bør de tilsvarende opplysninger som for de private ordninger registreres, dvs. at registeret må omfatte såkalte oppsatte rettigheter fra offentlige tjenstepensjonsordninger. Videre er det etter Kredittilsynets vurdering ingenting som tilsier at et register som omfatter offentlige tjenstepensjonsordninger bør organiseres på annen måte enn et register som utelukkende registrerer fripoliser utstedt fra private tjenstepensjonsordninger.

Kredittilsynets hovedsynspunkt er imidlertid at det heller ikke av hensyn til oppsatte pensjonsrettigheter fra offentlige tjenstepensjonsordninger er hensiktsmessig å opprette noe fripoliseregister. På samme måte som i privat sektor er det et relativt begrenset antall tilbydere, og derfor ikke særlig ressurskrevende for den enkelte pensjonsberettigede å skaffe oversikt over sine rettigheter uten et fripoliseregister. I tillegg til Statens Pensjonskasse, KLP, Oslo Pensjonsforsikring AS, Storebrand Livsforsikring AS og Vital Forsikring ASA, er det tale om et trettittalls selvstendige pensjonskasser. I motsetning til flertallet av de private pensjonskassene forvalter de offentlige pensjonskassene riktignok selv de oppsatte pensjonsrettighetene ("fripolisene"), men pensjonskassene er lokalt basert, og for den enkelte er det i praksis bare et fåtall av disse hvor man kan tenkes å ha opptjent rettigheter.

På bakgrunn av det ovenstående vil Kredittilsynet anbefale at et fripoliseregister i henhold til lov om foretakspensjon § 4-14 og lov om innskuddspensjon § 6-2 ikke opprettes. Dersom departementet likevel finner at et fripoliseregister bør opprettes, kan arbeidsgruppens forskriftsutkast være et hensiktsmessig utgangspunkt for det videre arbeid. Kredittilsynet finner det ikke hensiktsmessig å kommentere utkastet til forskrift nærmere før det er avklart om fripoliseregisteret blir vedtatt opprettet.

Kredittilsynet vil imidlertid understreke at det synes å foreligge et behov for å øke oversikten over livsforsikringer og pensjonsrettigheter på et bredere grunnlag. Da fripolisereffektene utgjør en relativt liten andel av de totale rettigheter, synes et fripoliseregister isolert sett ikke å kunne imøtekomme behovet for en generell oversikt over rettigheter knyttet til livs- og pensjonsforsikringer. Etter Kredittilsynets oppfatning vil et mer omfattende register i langt større grad tilfredsstille det foreliggende behovet for informasjon hos de forsikrede og pårørende, og opprettelse av et register som inneholder alle typer livsforsikringer og pensjonsrettigheter synes etter Kredittilsynets mening som en mer hensiktsmessig løsning.

Med hilsen
Kredittilsynet

Eirik David Tverem

for Sven-Henning Kjelsrud
avdelingsdirektør

Hanne Myre
Hanne Myre
seksjonssjef